

TOTUUDEN KIRJA – RIPPIKOULUN OPPIMISKOKONAISUUS

Diat

Kansidia (= dia 1)

Seuraavan oppimissession aikana perehdytään Raamatun kieleen. Se tehdään kulkemalla Koillis-Intiaan, jossa Raamattua käännetään useille sellaisille paikallisille kielille, joille ei ole olemassa juuri mitään painettua kirjallisuutta. Sen rinnalla pohditaan myös suomen kieltä ja kielen merkitystä sille, miten Raamattua voi ymmärtää.

Dia 2

Maailmassa puhutaan yli 7000 eri kieltä. Koko Raamattu on käännetty hieman yli 700 kielelle. Uusi testamentti on käännetty n. 1600 kielelle. Joitakin osia Raamatusta on käännetty hieman yli 1200 kielelle. Lähes 4000 kielellä ei ole mitään Raamatun tekstiä.

Raamatun kääntäminen eri kielille on vaikea tehtävä. Käännöksessä ei käännetä ainoastaan sanoja, vaan sen täytyy välittää ajatus ja idea, joka ilmaistaan alkuperäisessä kielessä.

Dia 3

Matkustamme nyt Suomesta Koillis-Intiaan, joka on lähes saareke Bhutanin, Kiinan, Bangladeshin ja Myanmarin keskellä. Vain kapea maakaistale liittyy Koillis-Intian varsinaiseen Intiaan. Koillis-Intiassa matkustamme puolestaan Myanmarin vastaiselle rajalle Nagalandiin, jossa valtaosa ihmisistä on uskonnoltaan kristittyjä toisin kuin muualla Intiassa, jossa valtauskonto on hindulaisuus.

Dia 4

Nagalandissa puhutaan useita eri kieliä, joista osaa ei ole kirjoitetussa muodossa olemassakaan. Intian Pipliaseuralla on alueella useita käännöshankkeita, joiden myötä eri kieliä äidinkielenään puhuvat ihmiset saavat paitsi Raamatun omalla kielellään, saavat mahdollisesti ensimmäisen kirjallisen teoksen omalla kielellään. Suomen Pipliaseura tukee näitä käännöshankkeita taloudellisesti.

Dia 5

Yksi näistä lukuisista kielistä on chokri. Chokrin kielellä Raamattu on ”Ketholesi”, joka merkitsee sanatarkkaan käännettynä ”Totuuden kirjaa”. Suomen kielen sana Raamattu tulee kreikan kielen sanasta ”grammata”, joka tarkoittaa ’Kirjoitukset’.

Dia 6 (10-15 min)

Keskustelu: Keskustelkaa millaisia mielleyhtymiä liittyy Raamattuun, jos sen nimi on ”Totuuden kirja” tai toisaalta, jos sen nimi on ”Kirjoitukset”. Millaisia merkityksiä nämä sanat pitävät sisällään?

- Rippikoululaisia voi ohjata tekemään esimerkiksi mind-mapin mielleyhtymistä, joka mahdollisesti helpottaa mielleyhtymien vapaampaa virtaamista.
- Jaa rippikoululaiset ryhmiin ja anna jokaiselle ryhmälle tyhjä paperi ja kynä
- Ohjaa osa ryhmistä kirjoittamaan paperin keskelle sanat ”Totuuden kirja” ja osaa ”Kirjoitukset”.
- Anna tehtäväksi keksiä niin paljon erilaisia keskellä olevaan sanaan/sanoihin liittyvää mielleyhtymää kuin he ehtivät viidessä minuutissa. Mitään ehdotuksia ei kritisoida, kaikki kirjoitetaan paperille. Ensimmäisestä mielleyhtymästä voi tulla uusia mielleyhtymiä, kaikki kirjataan ylös.
- Lopuksi ryhmät esittelevät millaisia ajatuksia näistä sanoista nousi heidän ryhmällään mieleen

Dia 7

Chokrin kielellä sana ”Jumala” on käännetty ”Thoru”. Käännösvalinta on herättänyt jopa paheksuntaa, sillä termi viittaa chokrien luonnonuskonnon jumalaan ennen kuin kansa kääntyi kristinuskoon. Suomeksi vastaavan tyyppinen käännös voisi olla, jos Raamatussa Jumalan sijasta puhuttaisiin ”Ukosta” tai ”Ukko Ylijumalasta”.

Angamin kielellä, joka on myös yksi Koillis-Intiassa puhuttavista kielistä, sana ”Jumala” käännetään joko ”Ukepinobaf”, joka merkitsee kirjaimellisesti ”Hän, joka antaa meille elämän” tai ”Hän, joka synnytti meidät” tai sitten ”Terovah”, joka merkitsee ”Todellista Jumalaa”. Tällä sanalla tehdään ero muihin jumaliin, jotka eivät ole todellinen Jumala, vaan henkiä, jotka eivät kuulu kristinuskoon.

Dia 8 (5 min)

Keskustelu: Keskustelkaa siitä, mitä eroa on termeillä ”Jumala” ja ”Ukko” tai ”Ukko Ylijumala”. Kumpi rippikoululaisista tuntuu luontevammalta käyttää? Miksi? Onko ”Jumala” eri asia kuin ”Ukko Ylijumala”? Mikä niiden ero on? Miltä tuntuisi, jos uudessa raamatunkäännöksessä Jumala-sanalla sijaan termi käännettäisiinkin ”Ukko Ylijumala”? Entä mitä tuo mieleen angaminkielinen Jumalan nimi ”Hän, joka antoi meille elämän”/”Hän, joka synnytti meidät”?

Sanat, joilla Jumalaa kuvataan, luovat erilaisia mielikuvia. Mitä muita sanoja rippikoululaiset ovat kuulleet käytettävän Jumalasta? (esim. universumi? Korkeampi voima?)

- Keskustelu voidaan käydä ensin pienryhmissä ja jakaa sitten muutamia ajatuksia suuremmassa ryhmässä.

Dia 9 (5 min)

Chokrin kielellä ei ole vielä erityisen paljon kirjallisuutta ja Raamatusta kielelle on tähän mennessä käännetty vain Uusi testamentti. Koska kirjallisuus on Intiassa ollut enimmäkseen englanninkielistä, monet chokrinkieliset ihmiset oppivat uusia sanoja omasta kielestään lukemalla Raamattua.

Keskustelu: Keskustelkaa siitä, millaisia sanoja suomenkielisessä Raamatussa on, joita ei oikeastaan kuule käytettävän juuri muualla kuin uskonnollisessa kielenkäytössä (esim. vanhurskaus, synti, kuuliaisuus, evankeliumi jne.). Millaisena rippikoululaiset pitävät Raamatun kieltä? Entä millainen on maailma, johon raamatuntekstit heidät vievät?

Syventävä tehtävä

Dia 10. (25 min)

Lukekaa ryhmissä Markuksen evankeliumin ensimmäinen luku. Jokainen ryhmä kirjaa itselleen kaikki sellaiset tekstissä esiin nousevat sanat, asiat ja ilmiöt, jotka ovat heille vieraita.

Keskustelu: Käykää läpi rippikoululaisten kanssa niitä sanoja, asioita ja ilmiöitä, jotka ovat heille vieraita. Yrittäkää löytää yhdessä yhteistä ymmärrystä niiden merkityksestä.

Dia 11

Koonti (2-3 min)

Äidinkielenään suomea, chokria tai angamia puhuvilla ihmisillä ei ole pääsyä Raamatun alkuperäisen tekstin syviin merkityksiin, sillä kirjoitukset on kirjoitettu hepreaksi, arameaksi ja kreikaksi. Jokainen meistä lukee siis käännostekstiä ja käännetyt tekstit ovat aina kompromissiratkaisuja sen suhteen, miten teksti saadaan lukijalle ymmärrettäväksi.

Lisäksi Raamatun kirjoitusten kirjoitusajankohtien ja meidän aikamme välillä saattaa olla tuhansia vuosia, minimissäänkin lähes 2000 vuotta. Sinä aikana on maailma ehtinyt nähdä kymmenien sukupolvien vaihtuvan, satojen ellei tuhansien sotien syttyvän ja sammuvan, elinkeinojen muuttuvan ja teknologian kehittyneen nuolenpääkirjoituksesta, katapulteista ja purjelaivoista tietokoneisiin, mannerten välisiin ohjuksiin ja kelluviin ostosparatiiseihin. Kun 2000-luvun ihminen lukee mobiililaitteeltaan tuhansia vuosia sitten eläneiden ihmisten arkitodellisuudesta, on hypättävä monen kulttuurillisen muutoksen ylitse.

Kun kieli ja kulttuuri muuttuu, Raamattua käännetään aina uudelleen, jotta se olisi ymmärrettävä myös uusille lukijoille. Tällä hetkellä sekä Koillis-Intiassa että Suomessa käännetään Vanhaa testamenttia. Chokrin kielelle sitä käännetään ensimmäistä kertaa, Suomessa raamatunkäännöksiä on lukuisia, joista virallisia

käännöksiä on kolme: 1642 (päivitetty 1776), 1933/38 ja 1992 käännökset. Pipliaseuran tekemä Vanhan testamentin käännös julkaistaan vuonna 2028.

Kaikesta muutoksesta riippumatta ihmisessä on jotakin pysyvää. Siksi Raamattua, Kirjoituksia, eli Totuuden kirjaa luetaan edelleen. Kristityt ajattelevat, että kaikista tuhansien vuosien aikana tapahtuneista muutoksista huolimatta nämä Pyhät Kirjoitukset pitävät sisällään totuuden, joka ei muutu.

Dia 12

Raamatunlause puussa chokri-kansan kylänraitilla. Suomentakaa raamatunlauseessa oleva teksti.

Dia 13

Päätösdia.